

3937498 LCRU/M : สาขาวิชา:พัฒนาชนบท ; ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คำสำคัญ : บทบาท / ผู้หญิง / ผู้ให้การดูแล / ผู้ป่วยเรื้อรัง / ครอบครัว

นิลรัตน์ วัชรภักษิต : บทบาทผู้หญิงในฐานะผู้ให้การดูแลผู้ป่วยเรื้อรังของครอบครัว (WOMAN'S ROLE AS THE CAREGIVER OF CHRONIC ILLNESS PATIENT IN THE FAMILY) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เรืองเดช ปั้นเขื่อนขัติย์ พธ.บ., M.A., Ph.D., อรทัย รวยอาจิณ ร.บ.,ร.ม.,M.P.H., Dr.P.H, เอี่ยม ทองดี ศศ.บ., ศศ.ม., ยงยุทธ บุราสิทธิ์ ศศ.บ., ศศ.ม. 131 หน้า ISBN 974 - 663 - 543 - 3

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้หญิงในฐานะผู้ให้การดูแลผู้ป่วยเรื้อรังของครอบครัว โดยศึกษาข้อมูลจากการติดตามพูดคุยสอบถามผู้หญิงที่เป็นกรณีศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 6 ราย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้หญิงอุทิศตนต่อการดูแลอย่างสูงเพื่อรับผิดชอบหน้าที่ตามบทบาทดังกล่าวแม้จะขาดประสบการณ์ ขณะเดียวกันต้องเผชิญกับความเครียดและแรงกดดันต่างๆ อันเนื่องมาจากการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ป่วยในทุกด้านซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามสภาพอาการของผู้ป่วย ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้ดูแลทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านทัศนคติและแนวทางการดำเนินชีวิต ด้านหน้าที่การงานและบทบาททางสังคม รวมไปถึงการมีอิสระในชีวิตส่วนตัว ทำให้การจัดการดูแลต่อตนเองและหน้าที่เกิดความไม่สมดุล

ผลการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยสำคัญต่อการเกิดความไม่สมดุลดังกล่าว เนื่องมาจากขาดแหล่งประโยชน์สนับสนุนจากครอบครัว และสังคมรอบข้างของผู้ดูแลที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับตัวของผู้หญิงเองก็ไม่มีการเรียนรู้และทักษะเกี่ยวกับการต่อรองเรียกร้อง เพราะขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงภาพของตนเองกับปัจจัยแวดล้อมต่างๆรอบด้านให้ล่องแท้

สรุปการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้หญิงดำรงความรับผิดชอบในครอบครัวยามวิกฤติตามกรอบวัฒนธรรม ภายใต้เงื่อนไขสภาพสังคมปัจจุบัน ที่วัฒนธรรมกำหนดกรอบผู้หญิงว่าด้วยหน้าที่ของผู้หญิงต่อครอบครัวในสังคมชีวิตจริง(fact)ให้มีลักษณะเป็นคนคนเดียวกับในอุดมคติ(Ideal)ที่คาดหวังไว้ เสมือนเป็นผู้มีความสมบูรณ์แบบในทุกด้าน(perfectionist) ทำให้ผู้หญิงไม่อยู่ในฐานะผู้กระทำทางสังคมที่สามารถกำหนดขอบเขตแห่งนิยามของบทบาทตนเองที่แท้จริงอย่างชัดเจนได้